

2024-01

$\beta \ddot{y} \in \mu \ddot{A} \pm \frac{1}{2} \neg \tilde{A} \ddot{A} \mu \mathring{A} \tilde{A} \cdot \quad \check{s}^{-\frac{1}{2}} \cdot \ddot{A} \acute{A} \pm$
 $\beta \ddot{y} \bullet \grave{A}^1 \grave{A} \ddot{A} \hat{I} \tilde{A} \mu^1 \hat{A}^0 \pm^1 \ddot{A} \acute{A} \grave{I} \grave{A} \grave{c}^1 \pm \frac{1}{2} \ddot{A}^1 \frac{1}{4}$

$\beta \ddot{y} ' \gg \mu^{\frac{3}{4}} \pm \frac{1}{2} ' \acute{A} \neg^0 \cdot , \quad \check{s} \neg \gg^1 \pm$

$\beta \ddot{y} \in \mu \ddot{A} \pm \grave{A} \ddot{A} \acute{A} \grave{c}^1 \pm^0 \grave{I} \quad \acute{A} \grave{I}^3 \acute{A} \pm \frac{1}{4} \frac{1}{4} \pm \quad " \cdot \frac{1}{4} \grave{I} \tilde{A}^1 \pm \quad " ^1 \grave{c}^{-0} \cdot \tilde{A} \cdot , \quad \varepsilon \grave{c} \grave{c} \gg \textcircled{R} \quad \check{Y}^{1^0} \grave{c} \frac{1}{2} \grave{c} \frac{1}{4} ^1 \hat{I} \frac{1}{2} \bullet \acute{A}^1 \tilde{A} \ddot{A} \cdot \frac{1}{4}$
 $\beta \ddot{y} " ^1 \grave{c}^{-0} \cdot \tilde{A} \cdot \hat{A} , \quad \pm \frac{1}{2} \mu \acute{A}^1 \tilde{A} \tilde{A} \textcircled{R} \frac{1}{4} ^1 \grave{c} \bullet \mu \neg \acute{A} \grave{c} \gg^1 \hat{A} \quad \neg \text{A} \varepsilon \grave{c} \acute{A}$

<http://hdl.handle.net/11728/12615>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΣΧΟΛΗ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

**ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ – ΚΙΝΗΤΡΑ – ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ**

ΚΑΛΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΚΗ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

ΣΧΟΛΗ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ

ΔΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

**Διατριβή η οποία υποβλήθηκε προς απόκτηση εξ
αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη
Δημόσια Διοίκηση με κατεύθυνση Υπηρεσιών Υγείας
στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις**

ΚΑΛΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΚΗ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © **Κάλια Αλεξανδράκη, 2024**

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της διατριβής από το Πανεπιστημίου Νεάπολις δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Πανεπιστημίου.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Η Κάλια Αλεξανδράκη γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο «ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ – ΚΙΝΗΤΡΑ – ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ», αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας και όλες οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει, έχουν δηλωθεί κατάλληλα στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Η Δηλούσα

Κάλια Αλεξανδράκη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	1
ABSTRACT	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ	5
1.1.Ορισμοί.....	5
1.1.1.Μετανάστευση.....	5
1.2 Είδη και κατηγορίες μετανάστευσης.....	6
1.2.1 Νόμιμη και παράτυπη μετανάστευση.....	6
1.2.2 Εκούσια και ακούσια μετανάστευση.....	7
1.2.3 Μόνιμη και προσωρινή μετανάστευση	7
1.2.4. Εσωτερική και εξωτερική μετανάστευση	8
1.2.5 Ηπειρωτική ή υπερπόντια μετανάστευση.....	8
1.2.6. Ατομική ή ομαδική μετανάστευση	8
1.3. Διαφοροποίηση αναμεσα σε μετανάστη και πρόσφυγα.....	10
1.4.Ιστορική αναδρομή μετακινήσεως πληθυσμών	11
1.4.1. Η μετανάστευση στην Ευρώπη.....	11
1.4.2 Η μετανάστευση στην Αμερική (ο Νέος Κόσμος)	11
1.4.3 Η μετανάστευση κατά τον 20ο αιώνα (το παράδειγμα της Γαλλίας)	12
1.4.4 Η Μετανάστευση σήμερα.....	13
1.5. Η σημερινή πραγματικότητα της μετανάστευσης.....	15
1.5.1 Η νομική πτυχή του ζητήματος	15
1.5.2 Πολιτική διάσταση του ζητήματος	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 - ΤΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	19
2.1 Οι διαδρομές είσοδού και διακίνησής των μεταναστών	19
2.2 Οργανωμένο έγκλημα και μετανάστευση	21
2.3 Οι επιπτώσεις της μετανάστευσης στην ελληνική οικονομία.....	21
2.4. Κυριότερες νομοθεσίες σχετικά με τη μετανάστευση στην Ελλάδα.....	23

2.4.1	Είσοδος και Διαμονή-N.4251/2014	23
2.4.2	Εργασία-N. 4251/2014	24
2.4.3	Κοινωνική ασφάλιση-N. 4387/2016	24
2.4.4	Πρόσβαση στην Υγεία και στην Εκπαίδευση-N. 4368/2016	24
2.4.5	N. 4636/2019.....	24
2.5	Οι συνέπειες της μετανάστευσης στην χώρα	25
2.5.1	Απειλή για την πολιτική	25
2.5.2	Απειλή για την οικονομία	25
2.5.3	Απειλή για την Εθνική Άμυνα.....	25
2.5.4	Απειλή για τη κοινωνική συνοχή	26
2.5.5	Απειλή για την δημόσια υγεία	26
2.6	Μέτρα αντιμετώπισης του ζητήματος.....	27
2.6.1	Μέτρα Συνοριακού Ελέγχου και Ασφάλειας	27
2.6.2	Διεθνής Συνεργασίες	27
2.6.3	Νομικές Μεταρρυθμίσεις και Ανάπτυξη Πολιτικής	28
2.6.4	Διαδικασίες Ασύλου και Υπηρεσίες Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Υποστήριξης....	28
2.6.5	Προγράμματα ένταξης και κοινοτική συμμετοχή	29
2.6.6	Επιστροφή Ανεπιθύμητων Μεταναστών	29
2.6.7	Αποκλεισμός Οικονομικών Κινήτρων.....	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3- ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....		31
3.2	Αίτια δημογραφικού προβλήματος	31
3.2.1	Γήρανση του Πληθυσμού:	31
3.2.2	Κόστος ανατροφής παιδιών – Βρεφονηπιακοί σταθμοί.....	31
3.2.3	Καθυστερημένη Είσοδος στη Μητρότητα και Χαμηλή Γεννητικότητα	32
3.2.4	Ελληνική μετανάστευση & Διασπορά.....	32
3.3	Οι επιπτώσεις του δημογραφικού προβλήματος:	33
3.3.1	Η προβλεπόμενη δημογραφική εξέλιξη της Ελλάδας στο μέλλον.....	33
3.3.2	Οι εθνικές και γεωπολιτικές επιπτώσεις.....	35

3.4 Σύνδεση δημογραφικού και μεταναστευτικό ζήτηματος	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4- ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	38
4.1. Σκοπός και στόχοι.....	38
4.2. Μεθοδολογία συστηματικής ανασκόπησης	38
4.3. Επιλεγμένες πηγές προς μελέτη	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ	41
5.1 Σύνθεση αποτελεσμάτων.....	50
5.1.1 Αίτια μετανάστευσης.....	50
5.1.2 Επιπτώσεις μετανάστευσης.....	51
5.1.3 Χαρακτηριστικά μεταναστών	52
5.1.4 Τρόποι αντιμετώπισης επιπτώσεων μετανάστευσης	53
ΣΥΖΗΤΗΣΗ	54
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ.....	56
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	57
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	59

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1: Διεθνής μετανάστευση σε όλο τον κόσμο	14
Διάγραμμα 2: Ο πληθυσμός της Ελλάδας από το 1951 μέχρι το 2050.....	34
Διάγραμμα 3: Απεικόνιση βημάτων της συστηματικής ανασκόπησης.....	40

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Αποτελέσματα της συστηματικής ανασκόπησης	41
--	----

ΣΕΛΙΔΑ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ

Όνοματεπώνυμο Φοιτήτριας: Κάλια Αλεξανδράκη

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διατριβής: ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ – ΚΙΝΗΤΡΑ – ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

Η παρούσα Μεταπτυχιακή Διατριβή εκπονήθηκε στο πλαίσιο των σπουδών για την απόκτηση εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις και εγκρίθηκε στις ..... [ημερομηνία έγκρισης] από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

Εξεταστική Επιτροπή:

Πρώτος επιβλέπων: Μαργαρίτα Λιόπα, Επιστημονικός Συνεργάτης Πανεπιστημίου Νεάπολις, Πάφου

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής: Δήμητρα Λατσού, Λέκτορας Πανεπιστημίου Νεάπολις, Πάφου

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής: Λορένα Ανδρούτσου, Επιστημονικός Συνεργάτης Πανεπιστημίου Νεάπολις, Πάφου

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Η μετανάστευση αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα των τελευταίων ετών. Οι αυξημένες μεταναστευτικές ροές γίνονται ολοένα και συχνότερα αντικείμενο συζήτησης τόσο σε εθνικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα κίνητρα και αίτια της μετανάστευσης είναι ποικίλα όπως ποικίλες είναι και οι επιπτώσεις που επιφέρει σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο.

Σκοπός: Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η καταγραφή των κινήτρων και αιτιών της μετανάστευσης, των επιπτώσεων που επιφέρει καθώς και η αναζήτηση αποτελεσματικών τρόπων αντιμετώπισης του φαινομένου.

Μεθοδολογία: Η μεθοδολογία η οποία ακολουθήθηκε για την εκπλήρωση της έρευνας είναι η συστηματική ανασκόπηση. Το υλικό το οποίο χρησιμοποιήθηκε προήλθε από τις εξής ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων: Google Scholar, CINAHL, SCOPUS και JSTOR. Το χρονικό διάστημα που ερευνήθηκε ήταν από 01/01/2020 έως 31/12/2022. Τα άρθρα τα οποία χρησιμοποιήθηκαν ήταν δημοσιευμένα στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

Αποτελέσματα: Η μελέτη ανέδειξε ότι τα κίνητρα για μετανάστευση είναι ποικίλα, περιλαμβάνοντας οικονομικούς, κοινωνικούς, και εκπαιδευτικούς παράγοντες. Επιπλέον, η αναζήτηση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης και ευκαιριών αποτελεί σύνηθες κίνητρο. Επιπρόσθετα οι επιπτώσεις της μετανάστευσης καλύπτουν το οικονομικό και κοινωνικό φάσμα καθώς οι μετανάστες συχνά συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας προορισμού, ενώ παράλληλα δημιουργούνται κοινωνικές προκλήσεις και ανάγκες προσαρμογής.

Συμπεράσματα: Η μετανάστευση αναδεικνύεται ως σύνθετο και πολυδιάστατο φαινόμενο με ευρείες επιπτώσεις. Κατανοώντας τα κίνητρα και τις επιπτώσεις της, είναι δυνατόν να διαμορφωθούν αποτελεσματικές πολιτικές που θα ευνοούν τόσο τους μετανάστες όσο και τις κοινωνίες υποδοχής. Η ενημέρωση της κοινωνίας, μαζί με την ενεργό συμμετοχή των κυβερνήσεων, αναδεικνύονται ως βασικά εργαλεία για τη διαχείριση αυτού του σημαντικού κοινωνικού φαινομένου.

Λέξεις-κλειδιά: μετανάστευση, μεταναστευτική κρίση, χώρες υποδοχής - προέλευσης δημογραφικό πρόβλημα, Ελλάδα,

ABSTRACT

Introduction: Migration has become one of the most significant issues in recent years. Increased migration flows are increasingly becoming a topic of discussion at both the national and global levels. The motivations and causes of migration are diverse, just as the impacts on economic and social levels vary.

Objective: The aim of this work is to document the motivations and causes of migration, examine the resulting impacts, and explore effective ways to address this phenomenon.

Methodology: The methodology employed for this research is a systematic review. The material used was sourced from the following electronic databases: Google Scholar, CINAHL, SCOPUS, and JSTOR. The time frame investigated was from 01/01/2020 to 31/12/2022. The articles used were published in both Greek and English.

Results: The study revealed that motivations for migration are diverse, encompassing economic, social, and educational factors. Additionally, the pursuit of better living conditions and opportunities is a common motivator. Furthermore, the impacts of migration cover both the economic and social spectrums, as migrants often contribute to the economic development of the destination country, while simultaneously creating social challenges and adaptation needs.

Conclusions: Migration emerges as a complex and multidimensional phenomenon with broad implications. Understanding the motivations and impacts allows for the formulation of effective policies that benefit both migrants and host societies. Public awareness, coupled with active government participation, proves essential in managing this significant social phenomenon.

Keywords: migration, migration crisis, host-destination countries, origin countries, demographic challenge, Greece.